

אונקלוס

אָרְעָא וְקָרָא מִשּׁוֹ
יְהֹשֻׁעַ: ז וְשַׁלֵּד
לְאָלֹהֶה יְהָרָשָׁ
לְהֹזֵן סְקָנָה ב

**כברrios כיו (ט) - ט
ונגו. סהפלל* עלייו
- סוטה (טז): (ו) עג
כל הרן יברחלא*
כפסולמה מהלה* ולו
שינוי נוחותה צהפלל.**

זה כוונך לאחפנן
סמן גמיהמר חלה;
וכגס צהלהתי גמען
טיזטה לך, חון פירומ
צעלופן מהר ומאנומות
צעלומות, עד הווי
הוילג מנטומות צכל

ויקרא מ' ט' וגו'

עליו, ולו

כג) פ"י אלה מצל לומר כן
רכשuis. **כו)** פ"י ליזס
קמייס אנדפק ממלה מיל הה
לומו חזק לעיר ד'

כל נשיה בהם: ווישלה אתם משה
ממדבר פארן על פי יהוה כלם אנשיים
ראשי בניישראל הפה: וואלה
שמותם למטה ראיון שמווע בן
זבור: ה למטה שמיעון שפט בנזרוי
ו למטה יהודה בלב בנזיפנה: ו למטה
יששכריגאל בנזוסוף: ו למטה אפרים
הוועע בנזונ: ט למטה בנזימן פלטי בן
רפיא: ו למטה זבולון גדיאל בנסורי
יא למטה יוסף למטה מנשה גדי בן
סוקי: יב למטה דן עמיאל בנגמליה
יג למטה אשר סטור בנמיכאל:
יד למטה נפתלי נתבי בנזופסי
טו למטה נד גואאל בנמכי: וואלה
שמות האנשיים אשר שלחה משה

רשות

לקט בעיר

(ה) כרך חמינו שאלכמם הקב"ה נקרא לווי ופי ה', סוף
זכרתוויות של עככ על ידו: כלם אנשיים. (כל
לזון מרע"ה סית זיקרים קב"ה כדי למלוחם חילומם אל
ישראל, אף אף לה לעתות מונאה מעוזו והס הקב"ה
סמלים ולפ' עככ סלי ז פ"י ס', זאת סמלין רכינו וממל
קוודים נרוצמו והענין צנעל רצוק, ולמה נקראו סליטות פ"ה, מכות של עככ על ידו וכמו שאלכמו (בד"א): ו' פ"י
כל מקומות שאויה מזימת ונחל למלח למת ננטחים לו מגיל חטינוט, הכל במקומם שאויה שם גוונאים ותמיון מומיין כונן צנעל
במקומות גבורים לו נבי הדר אס דבר קוש ותמיון ממלח כונן סלאך נך הנטחים (רא"מ): ז' פ"י נטענה טגמלו ונמנמו, הכל
מイル סנטמננו לחיום אולטמים אל לגלג למפלכו לכתיבין וילכו ויכלו מתקיט טליים נגיומם, עין אס פוקוכ' ז' (רא"ס),

אור החיים

אונקלום במדבר יג שלה קעב

**לְתֹור אֶת-הָאָרֶץ וַיָּקֹרֵא מֹשֶׁה לְהוֹשֵׁעַ
בִּנְגֻן יְהוֹשָׁעַ וַיַּשְׁלַח אֲתָם מֹשֶׁה
לְתֹור אֶת-הָאָרֶץ בְּנֵעַן וַיֹּאמֶר אֲלֵיכֶם
עֲלֹו וְהַבְנֵגֶב וְעַלְיָתְמָם אֶת-זָהָרָה:**

לקט בחד

כברrios כיו (ס-ס): (ט) ויקרא משה להושע
וגו'. כתפלל* עליו"ו) וכ' ומיינע מעלה מרגליים מה' ח'
ס-ספה (ז): (ז) עלו זה בגבב. כו' כיון הפסולות
כל הרן יברללי* סכן דרכ' בתגניות מלון ת' ח'
בפסולות החלב* ולחדר כך מלוחים מה' בתבנה מה' -
שי' ושותאות * ממלל.

אור החיים

נחותם פה סיוע"ז שמספקת עשרה כדי שיעל נגד סמך למלומד על יסודות וגוי ויקלו מטה וגויי), וכגון שתכתחמי ממעלה שבגרנית ברכישת ממלומד חיינך נך, حين פירוט זה מוכלה וית לפRECT מיצת נך

יז. וַיִּשְׁלַח מֹתָס וָגוֹן. וַיַּרְא קְדֻמָּה לְמִזְבֵּחַ כַּוֹּרֶךְ
לְמוֹרָן חֲמָר שְׁכָנֵי זְכָר כְּתָלִיחָות בָּ'
פְּעָמִים וַיַּלְמֵד מֹתָס וָגוֹן, מְצָר שְׁלָמָה מִתְּחָה, וְחוֹלוֹ
שְׂיוֹדֵעַ כְּכֹתוֹג שְׁעָבָה לְכָס לוֹיכָה, וַיַּמְּנַעַן כְּכֹחוֹג טָעַט
כְּלוֹוִה וְחוֹמָר לְמוֹרָן וָגוֹן שְׁכָנֵלְכוֹ לְמִזְבֵּחַ לְפִי שְׁכָלְכוֹ
לְדָרֶךְ סְכִינָה. עוֹד יְלָךְ קְנַמְכָרִין כְּלוֹוִה לְדָרֶךְ מְצָר
יְתָולּוּיָה) תָּקַן מִשְׁפְּט כְּלוֹוִה:

כלופון להר ומתחוםה כטה וככלייע"ז כי ורטינו
כבלאותה, עוד חולי בלהם כדייך כלון לטמיון ז"ה
חילג מתחוםה כלל טומאה גילו מה שעניינים
לעתות:

וַיִּקְרַא מִתְּחָה וָגוֹן. ר' ל' הַמְרוֹ (טס) שְׁחַפְלֵל
עליו, וַיַּרְא קְדֻמָּה לְמִזְבֵּחַ צְוִיכָה טָמֵא וְיָכוֹל
כִּי לְשַׁחַפְלֵל גָּלָל צְוִיכָה טס. וחולי באנין כה צְמָנוֹ

אור כהיר

כג) פ"י נזה מוח לומדר כן כדי נטמוון. **כד)** הכליעין אגס פילוות ווא זודק נמיינט לך. **כז)** סמיחתך נך יכול לו מיל שרך רוכקס רטשעיס. **כו)** פ"י לעס עד פלאט דרכיס כדי לאחרותם להס הדרך ילו נאה, וכמו שגמור הווער עלו ווא צנגב, וויליאם נספער מלוחה מהיס אנדאנט מלמלהה המאחר ו"ל פלאט צטעלם סכתא ו"ל ציט זכות נגען האים גלום מה קהוורה, ומון קדיין טוּן קן, ווילנד צילואן הווטו פון עעליך ד' האומות נגד עלאמו שראוגה קהוועס נילך מה נזאליגס הוו גמערצע עט"ל, ווילפער זורא קוונטו גס כלון.

שְׁלֹחַן כָּל
הַהוֹן מֵשָׁה
יִמְרָא רַבָּי
וְיִשְׂרָאֵל
לְשֻׁבְטָא
זְבוֹרָה
אֲשֶׁר בְּרַבָּר
שָׁבֵךְ יָנָאֵל
רַאֲפָרִים
אֶתְבָּנִימָן
אֶתְרוֹבִיאָן
לְשֻׁבְטָא
הַגְּדוּרִי בָּר
עַמְּיָאֵל בָּר
שָׁרָסְתוֹר
אֶתְגְּפָתְלִי
לְשֻׁבְטָא רַנְדָּר
זְנוּן שְׁמַהְתָּ
לְאַלְלָא יְתָ

על פי ה').
בשים. (כל
ווחך בעכ"י

א) ר) פ"י
ומכל כגן סנה
ז' וגטמכו, המכָל
כ"ג (רא"מ).

כקוז'ז גלוּך
לומר ככתוב
פָּלָג עליו וכו'
לְ עיל ויכוֹטָע
וגו' נכעינַך
כראיס הַצָּר

עד חברון
ותלמי בני נ
שנין אתבו
רמצרים: כג
ראחבל וא
וAthbel ענו

הנחות בצלם יב
לי-אי), וכן כו"ה
הסדר דרך נס ו-
שבע שנים
לכונן^{יב}) צנו;
צנו סגדול, היל
מסגדעט צוועט
ישראל^{יב}) דהו;
מחצצון לפיקן
מעולח צכל כו
כ' מהרן מורי
במס מושב כה
ברורו^{יב}) וכיתת
(סומא^{זט}): (ג'
(ב' ענויות ח
ממשמע בנהל מ
בדניות מה מה
כו"ד במנה גט
ישועה וכלה נ
ענומס לכו"ה
שינוי נשתאות לחדו

אם לא ותתקפנו ותשכון מאבא
דרארעא זומיא זומיא בכווי ענביין:
וואלךן זומיא ית אראע
מםברברא רצין עד רחוב למפי
הפטה: כב וסיליקו ברזומה ואטא

ה'ז

ט' **ת' כ'ס*** הלס כמר"ט" שיגן עליכם נזקוטו (^{ו'ו}ו'ו):
בכורדי ענבים. יומס טקעניזיס מומצעלין^{ו'ו} זכ'ר: כלו:
(כח) ממדבר צין עד רחוב לבא חמתה. כלנו רוח
געגולות גיהויך וכורומכ כמין גל"ס^{ו'ו} כלנו רוח
ענק דרוםיה ממוקיע מורה עד מוקעת מערכ כמו
ס'ו'ה* משב עלו זה צ'גאנ'ץ^{ו'ו} דורך גבול (פסט)
דרומית (של הירן ימלול לנו וסוחה ממדבר לין שכוה
זמןקיען דרוםיה) מורה עד כס' סכיס קוה גבול
מערכי ומיש חרו וכלהו כל גובל מערכו על שפת
ס'ois עד נגה חמת שכוה היל כל כהר זמןקיען
מערכיות נפניות כמו שמורות געגולות* כלן
צפרחת היל מסעי (עמ' ז' ל'א^{ו'ו}): **ל'כ'ז** ויבא עד →
הברון. כלז לזרו כלך ס'ו' וצתחנמ'ו^{ו'ו} על קדרו
שינוי נסחותם. כת. זם. ש. ז. נבנלו.

עַז אָמ-אַיִן וְהַתְּחַזֵּקְתֶּם וְלַקְחַתֶּם
מִפְרִי הָאָרֶץ וְהַיְמִים יִמְיֹר בְּפּוֹרִי
עֲנָבִים: שְׁנִי כָּא וַיַּעֲלֵוּ וַיַּתְּרוּ אֶת-הָאָרֶץ
מִפְּדָרֶצֶן עַד-רַחַב לְבָא חַמְתָּה:
כַּב וַיַּעֲלֵוּ בְּנֶגֶב וַיָּבָא עַד-חֶבְרוֹן וַיִּשְׁמַע

לקט בעיר

אורים

אור הארץ

ובוג פועל ומתקפה לפי דרכיו שפיעטו לסוג נומנה כוונן כפירות מה והוא מומל הס רוזה, רילען אהס גה. מא) וכי ק"ד סככל החרץ גה.

אונקלום

עד חברון והפכו אחיהם שיש
ותהמִי בני נבריא וחברון שבע
שנין אוחבנית קרים טנים
רמאירים כה ואחרו עד נחלא
ראתכלא וקצו מטהן עוכרףא
ואתכל עכין חדר ונפלותה

במדבר יג שלח קעו

אַחִימָן נְשֵׁשִׁי וַתְלֵמִי יְלִדי הַעֲנָק
וְחֶבְרוֹן שְׁבֻעָ שָׁנִים גְּבֻנָתָה לְפָנִי
צָעַן מִצְרִים:^ט כְּנַיְבָאוּ עַד־גִּתְּלָל אַשְׁבָּל
וַיִּבְרְתָו מִשְׁם זָמוֹרָה וַאֲשָׁבָול עַגְבִּים
אָחָד וַיִּשְׂאָהוּ בְּמֹות בְּשָׁנִים וּמִן

לקט בהיר

נקוט מפלמו, ויפול חילוס על פיו מילוגים יוותני ולחטטנו
חילוס על הפו (הערוך): כב' מה שנלה ו' כמלה
עש מה שכם רכינו כפ' לך (י"ג ו') שנמלקו כל צס פלה
מן יטראל מילוע צס נ"ד ע"ט: כג' פיק"י מזינה
שבע שנים גבנתה. הפטר שגננה חס לת חכון
לכנען^ט צנו בקמן קודס סייננה חת לווען למורייס
בנו בגודל, הילו סביהה מזונקה^ט כל מועTEL לת חד
משצעה גווען, וטל לבודיען* שזחה כל מרכז
ישרעל^ט שלין לך ערטען^ט גהאן יטילל יומת
מחכון לפיך כקולה לקדוציא* מטייס, והין לך
מעולך כל חבראות מלורייס, שנמלר גרו^ט גגנ
ס' גהאן מורייס, וווען סייל במנולך צערעלן מלורייס
הפס מועטן במלוכיס גהאלמר (עמ' ד') כי בוי גווען
שרויו^ט וסיתה חילון עוזה ממנה שגען חלוקיס
(ט' געניזס חלי דב: וויאחו במות בשניהם. כט)
מונטנט שנמלר (וישילקן) גומו^ט היינו יודע שכות
צעניש מה מלמוד לומוד גאניס צטוי מועות^ט כל
כילד שנמלו חסכל, מה נעל תחינה, וחוד רמען,
ווקטן וכלה לך נמלו כלום (אמ' - נמי), לפי סכל
עלמאס לכוויה לדב נתחוועו^ט כס פלייכס מזונא
לרכו, והין נקלר גהאי: בט' גגמ' צאנפניאו היגילו
שינוי נושא יהוי (ומביבן) - ולהודיען. לkipri.

מונטנט שנמלר במות ונטנט מינט ויטאלטו, ה"כ מקומות לומוד גאניס צטן דין במתן שנונלאס הווען^ט.
האניס עט כמיפס היל נקלחו וטה מל נילאטו וה, וסיג ציט טאנטס צאנטס מטה צלטס במתן על מפוף, כן לין נומר כנ.
טה"כ מהי להטמעין טיטה גומו, מה נפק"מ (ג"א), ויט גורסן מינט ויטאלטו, ה"כ מקומות לסטן ליטיס צל ויטאלטו גיג
טה"ו צי גני היל, ובנדאלר לטה הילנו (ל' טאנטס צי, ימ' סוקיף לי' ימ' קצ' מט' צאניס, טה' נכל נומר
טה"ו טאנטס גני וטה, עט היל ויטאלטו גאנטס צאניס, טה' נכל נומר[#] טאס
ה"כ' הנטנות מקיעין למ העלינות עט יכפפו ויטאנטו מוכנד המתה, וטה מגיר גני טאס טאס טאס טאס טאס טאס טאס טאס
ל' מונטנט), עט דפכיטו ליה דריימן ומלה נסיג צאניס ויטאנטו וילג גה' נטהו כלוט פאזו נטה ממיין (הטבל ע"ל, וטט"כ
גס ר' ימ' קצ' ניל נדרטה צל ויטאלטו גומו צאנטס, טה' יטמל הנטו ויטאלטו גומו קרי היל נט' טה' סיח ר' קט מוט היל, וטה
יג' מל ויטאלטו גאנטס קרי היל נט' סיו רק צי גני היל וט' מ', וטה כה נט' ר' ימ' קצ' נגנד היל, עט היל נט' צאנטס מען
הנט' צי ג' מותות יועל סטנלה צה'ו (ט' פערמיס' כ' וס' מ' גני היל: לא) ונט' טה פרכ"י יטאנטן וכלה גה' היל
ג'ולומה טה נט' היל נט' מזונה כה ע"ל, פ' קאנט טאנטס זוה נט' ונט' מזונה מפי גהאן, עט גה' פרי מזונה כו

הינן : י ואלון שפחתה דתירוף נובייא באליהו לשבטא דראון אונד שטעה בר נפור : י לשבטא לשפטו עונד שפט בר חורי : י לשבטא ריזונה אונד קלב בר יונגה : י לשבטא רזישבר אונד יונאל בר יוסף : י לשבטא רזפרום עונד ווושע בר טנו : י לשבטא רגנומון עונד פלמי בר רפוא : י לשבטא רזבולון עונד גרייל בר סורי : י א לשבטא דיסוף לשבטא רגנשה עונד גריי בר סומי : י ב לשבטא דין עונד עטיאל בר גטלי : י לשבטא דאשור עונד סתרור בר מיכאל : י לשבטא דאנפהלי אונד נהפי בר זפקבי : י לשבטא גוד עונד גוואול בר מכי : י אלון שפטן נובייא רשדר משה דאללה ית ארעה ובר הפקה מטה עגנוותוניה קרא משה להושע בר נון ווושע יי' וסדר יהוחן משה לאלה ית ארעה רבעון אמר להוז סקו רבביין אדרא ברドוקא ותקון לטריא : י ומידבון ית ארעה קה קיה פי' מתרן

חובותיך וכן מומצאותך ומי יוציא לך את הוצאותך? (ז) אך אם דרשו מכם כי "

דשנים

דעת זקנים מבعلي התוספות

(יא) גַּם מִסְתָּר יְהוָה יְהוָה לְמַלְכֵיכֶם . כִּי־בְּעֵד־יְהוָה יְהוָה נִצְחָה וְנִצְחָה כְּלֹן עַל מִסְתָּר יְהוָה יְהוָה . וְכָל־מִזְמּוֹת כָּל־גָּדוֹלָה עַל מִסְתָּר יְהוָה יְהוָה :

אבן עזרא

כלי יבר

30

בענן הלא איש אהוב וחוקת והיות לאיש : (ר) ואלה שיטות .
 טרם החשובים איש על עצמו טגד מעלתו והוציאים לפיה זקנותם בגין
 שזרו או שרים במילוי פוטט בגין החשיבות לא כסדר השכבות
 ולא כסדר הדרגלים : (ט) ויקרא משח לזרען בן נון ייזוח . אמר
 שהה גודע בשפטו לאיש חיל בשם תישע וזה שקרוא למליה
 ערים ופרוזות : ואת העב היושב עליה , לרעתם אמר שבראש הארץ
 פ"ז

111132 - 111728 - 20117

፲፻፲፭

מ.ג. ס.א. 9.ג. ג.ג.

Digitized by srujanika@gmail.com

ברוספֿרְדִּין עַל
קָרְרִיהּוֹן וַיַּתֵּן
דְּכִינְפָּא חֲטֹא ד'
לְכוֹן קָרְרָוּסְפֶּר
וְתַרְפְּרוֹן יְתָם

לילית על כס ולו
כמאלקיס: תכלו
(לע) זוכראתם
גימנערילע סל זוי
שיינוי נסחאות . טן.
בצמי יודין' (דאמ' טמפלס עטער נכל חט
הדרות דרבנןן רען

במקום חפילין כי
כלם חפילין וטף
יספיק לאיכות כו
שםות חפילין צמ' **לזרותם** וכי
נ'ז'

בגמאות כתירחו נ' דור קדש ומכור
בנויות תלמוד לי' לדורות
למה כתוב תלמוד לי'
טיט גמאות לי'ות
טנו כל זמן, וככ' ט�ו
ט' וטמר לדורותם
לדורותם ה' כל
קסם שכתכלת לי'
כתכלת (מנמות לי'
כגמץ לדורות ב'

לכם. רגנא) הילג
מכלמת. רגנ) קוטשי
לעשות, צטלה מלח טה
לדרכו מס קהילעפ"כ חייכ
הילג בקסווען וו

למְשִׁרְתָּתָא: נ' וְאַפִּיקוּ יְתֵיה֙ בֶּלֶםְשֻׁתָּא לְמִבְרָא לְמְשִׁרְתָּתָא
וּרְגַּמְוּ יְתֵה֙ בְּאַבְנָנָא וְמִתְּבָא
דַּי פְּקִיד יְתֵה֙ מִשְׁהָה: נ' וְאַמְרֵי יְתֵה֙ לְמִשְׁהָה לְמִימְרָה:
לְמִלְלָה עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימְרֵךְ הָחֵן וְיַעֲבֹרְוּ הָחֵן

וַיֵּצֵא אָתוֹ בְּלִהְעָדָה אֶל-מִחוֹץ
לְמִחְנָה וַיַּרְגַּם אָתוֹ בְּאָבָנִים וַיִּמְתַּח
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מִשְׁׁה֙: פ מפער
וְיִאָמֶר יְהוָה אֶל-מִשְׁׁה לֵאמֹר: הַהֵּבֶר
אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֹמֶרֶת אֲלֵהֶם וְעֹשֵׂו

١٢

ח) **אָכֹל וְצַמּוֹר** (דָּבֵר כִּי-כִי): (ל) **וַיַּצִּיאוּ אֶתְהוּ**. מכך
שניהם ספקלוּם^ט חוץ ורומיק מניין דין (ספחים):
(ל) **וַיַּעֲשׂוּ לְהָם צִיצִית**. על בסם כפיהליים כתלאויס
בכ"ז, כמו (ויל' פ' ג') ווקהנו בצללית רלהי, לזכר למלך

לעתות וקיימים הומר צוט זמן ה"כ סוף הסה, וממדדקיס קוריין חומו נייני,ומי סמוכת בימי' קווה פליוטו ממי' היה הוהו ויטיא נועות גודל כו, ויט גיילם עטה, וסיינו כן ויל' מהו כמו עטַה פפיאטו לעותם, וולפאל טקונגו על הפסקון במניגלן החקטר נ' עטַה חומו ימי מטמה וטמיה, פפיאטו טנקאלט יהודיס צוים י"ל וצוים ט' לעותם חומו ימי מטמא וטמיה: מג' ולמו דוקה צית הקמי'ה הילג כל מיטומ צי"ד סי' מוץ לממגה, וכן סומ' נזון הפטפי מלמד כל חייני מיטומ נרגין מון נ'ג'ר, וכן כמג' כר' מ' כמו', וולפאל טסמוס ואסטעי'ה דב' ו' צ' פעמים, כלן, וכפ' חמור גדי מקלן כמי' הו'ה המתקלן לברות קלה מיטומ (מל'), ומה שכתוב לרניינו "למוק" לנו מקרלו' גמרין יה, הילג קבדיה הול מיטומ, מדר' צ'ה ייח' נרלה' צ' רולמי', ואבניאן מפטיר ימיה' לו מלמד זכות נמוך' בדרך' כדריהם נמאלרין מ' צ' וכרכ' צ'ס: מדר' הין "ללא" פפיאטו נבגד, הילג צה נצ'י'ה, טלי'ה טיה מוס' קמלי' צד' כנפות טנד, ויט צה נצ'י'ה צ' תלמידים הגדיל ענה דס'יו ה' קקדיס וגדרות טניאיס וטפלטלט טנא, דס'יו מ' מושיע'ה תלמידים מן הגדיל, וכט' גאנדריס צפ' ויקני' נצ'י'ים לרמי' צבע לרמי', ומוקס' קפמילון נקרלה' כולה' נצ'י', וול' צ' יומר קה' לנו לקלומו ע' כ' הגדיל צפ' ויקני' נצ'י'ים לרמי' צבע לרמי', ומוקס' קפמילון נקרלה' כולה' נצ'י', וול' צ' יומר קה' לנו לקלומו ע' כ' הגדיל

אור החיים

תפלין וחוכרין כמלות צויס כתפחת נסמכ זכה יזכה וכחיתן בקדוח נזוך כויה קליין ווון לסס מנות ליום טבך יזכה וכו' עד כלו, זהה טהרה ויחמלה פירוטה המיוחסת מסעודה זאת כלצ'ם מזוקא: אלה. דבר וגוי ויחמלה. נזוד טיט זוכ' מות כמנוגה, וויא גס אין מעלה וככזוב בגמך ממונחים), זהה טהרה ויחמלה: ועשן נס וגוי. מעס הו מומו וויא צמחילת סענין), לפי מה טהרמו זיל' צכתה כי פסוק ויחמלה טהרמן מטה לך' זומו סתום לנכזין תפליין וחוכרין וכו' עד כלו. זהה כתפה להרנו לא דמיון או רשותם לוועווען כי חזקה או ספיק

במהלך זה מוקצת נשים טנה. נומר שמה
שבודיעוכו טנת סוח מול לקומת, ולודרכנו טען
שכפל נומר פנס ז' מוקצת לאחדענו כלג' כוותה לו
שגנגו מלילכה תלל כודיעוכו כי כוות מלילכה מהיון
עליה, וכוות הומנו הווים מוקצתרין) פילוט כוות
כיה יודע כי עטקה מלילכה, וכזאת כיו לוazon טנת
פָּנָים תְּלִמְדֵיכֶם.

אור בדור

ר' מנחם לוי (ב' מינימ). ר' מנחם מוקס וקמינו נט' קולנו ענדיס לו יתגנער. ר' ג' וסיל'ל יעטנו לאס וגוו'. ה' הו יעטן

לְהָם צִיּוֹת עַל-פָּנֶיךָ בְּגִדְחָמָם לְדָרְתָּם
וּנוֹתְנוּ עַל-צִיּוֹת הַכָּנֶסֶף פָּתִיל תְּבָלָתָה:
לֹט וְהִיא לְכָם לְצִיּוֹת וּרְאֵיתֶם אֶתְךָ
וּבְרָתָם אֲתִיכְלָל-מִצּוֹת יְהָוָה וְעַשְׂיוֹתָם

לכט בחד

לעומת על סס וולחיתם לתוכו, כמו (פי' ז' פ') מלין מן המחרכים: תכלת. נצנ' ורוק סל* חלון^ט: טמינו זכרתם את כל מצות ה'. טמינו (לען) גנום ליה פלוי רוק כמלחה צניטס (מל'): מה) פוך דג שצנע דמו יוק כמלחה נימנליה סל ליזית^{טט} סס מהות, וסמווכ חונין^{טט} צו. צוינו ושותאות :

אור החיים

אור בהייד

הנְּצָרָה

ב' חנוך

הַיְמָן
אֶזְרָק
יְמִינָה
קֵינִי
גְּנִי
כּוֹמָה
גַּנְזָה
תְּבִנָה
יְלִיסָה
גְּדִילָה

אכלו
אנו

סיוון

ת' יט

אַבְשָׁר

1

ותמ' עבדון יתחן ולא חטוע בתר
ההראhor לבון ובתר חייו עיבונ
דר' אהון טען בתריהו: מ בריל
דמתקרין ותעבורין ית כל פקורי
וותחנן קרישין גראם אלהכון:
אנא " אלהכון ר' אפקות

אתם וְאֶתְהָרוֹ אֶתְרִי לְבָבְכֶם וְאֶתְרִי
עַיִלְבֶם אֲשֶׁר-אַתֶם זְנִים אֶתְרִיכֶם:
לְמַעַן תּוּבְרוּ וְעַשְׂתֶם אֶת-כָל-
מִצּוֹתִי וְהִיִּתֶם קָדְשִׁים לְאֱלֹהִיכֶם:
אָנִי יְהוָה אֱלֹהִיכֶם אֲשֶׁר הַזָּאת

١

וחומםך קדריס ברי פלייניג (גמ"ל י"ח כ"ה): ולא תחתרו אהדרי לבכם. כמו י"ג כ"ה מוחמי כלמן, הילג וכוניניס* כס מרגלים נגוף^{ת"ז} מסלוסיס לו אלה בטניות, כתין רולח וכבלז חומד וכוגן טומך מה קטזילך (אניה - גמ"ה): (מה) אני ד'. נלהן לטבש בקרלי^{ת"ז} (ספחים): אלחדיכם. נלהן ליפרעד^{ת"ז}: אשר הדצאתרי אתכם. על מנת כן פדיתי לחכס^{ת"ז} שתקלו עליכם גוירומוייא: אני ד' אלחדיכם. עוד שניינו נסחאות • והען.

מוסיל הכהוג ביזמתו, ומוו"ל לר' נכמוך וזה ג' מיעי מהזאת
 (ט) מקומ קבלה הכהוג, והוא חומרנו מי ר' (ט). (ט) מולך השועט
 וועזה לו אסנער עטמו וסעלו זימר מנטהן קנייתו לתק דרכ
 וויהרמו מעבדות נחירות קמנה עטמו, וקכלו עלייו הצלמת
 וויהרמו ולומר עוד תפטע ר' ר' ללקיס לומר צדקה
 וויהרמו ר' ר' קניינעם וויהרמו ר' ר' מן השונע הס איזוז הויהי
 זהה סמך ומוקון דרבנן רבינו (בא"י): (נא) ככז צימלנונו

לכפיו הולך מהר מנסגינו עמה (ג"א): מ"ח) ס"ג
טומלן מהנות גנטום וכחישות ורשות הולמים ומתקבשים לנו כמו
ההונגרים הולמים לנו, ופערם דרך ליקור, וזה פ"י
הכטבון וגה ממלו חמי נצנץ גל מלנו מהר ייגול נצנץ
עיגיליכס מהר גמס זויס כטראה נזום כלומר נעלירה נהג
לזרון נונצ"ה: מ"ט) ס"ג כי רלמא גלן קיזס מ"ה: ג)
טבם וה פלייטו צופט ודין, וננה גל מלן כל רמאות מהר
הנני ד' גל נמי הונדרס מה פאודה מזוז ננד טבעו ומקומו
טן מכינה ההלס ולידין זרירות וויריות יתינה לךיניעו כגן
ערניות ומחמתם ממן, לו מלן קיזס כלל רמאות כגן סכム, לנו
קיטמייניס הומנו לקבול טול מלכוותו ולקייס מונטי ימ"ב, ב'
ושפּוֹלְגָּוֹת שֶׁמְלִיאָה, זה מה קהנמר הנקראם. ג) ברכבת
הטהוֹגָּה מִמְלִיאָה מַעֲבוֹדָה נְגַהֵלָה, ועוד לנו יותר שכך עת
הטוטבה לקבול ולקייס גוירותינו, וזה מה קהנמר להווית לסד הילדה
כל ההמור מל מוקס מה ר' הילקינס, קהס מען מי שיחזק
לעוזרנו ונתנו לנו גל רוענברג גל, כי ציד מוקה חמלוץ עליכך

אור החיים

כזה זכייר החקס יומנע החקס מהטן מל מין טמלוון מזוכ לערוד ולעתות כל מליחותה להר נוב כ"י נטעות, והמל נולח מהוו וגויי) פירוט נבד שבענלה כזה ונזכר בסוגין פלאה ומושקה צו, ומזה בסמלק כיה לוי עתות ספק כלוון בטכני וטנוול בערגד במוגמת, ומן כהמגע שיעמוד בדרכו חילג צהערת סיום עזותו כויה יkopaco נקסך חילג עינן ולצדו טס ימפון. והמל למתן חזכו ועתימס סי), יתגדר על דרך חומרס ז"ל (מנחות מ"ז). מעטב צהדרם מהד וכיון שעליכם וכו' טפחו לו יוציאתו על פגינו וכו'. וכוזה חומכו גמען חזכו פירוט טכני יונן

אור בחד

רָגְנוֹ) מֵהֶם פְּשׁוֹלָה שַׁוְּחָה קָדִימָה צָלָה יְמָוֶה. רָגְנוֹ הַלְּגָלְכָל כְּנָס לְמַלְאָךְ דָּבָר וְהָ. רָגְנוֹ (רָגְנוֹ) וְסִילְעָךְ יִקְדְּשָׂו קָדִימָה. רָגְנוֹ) מֵהֶם עֲנֵין

אונקלום

רבה במדבר טו שלח

אתכם הארץ מצלרים להיות لكم יתבונן מארעא רמצרים למשיח
לאללים אני יהוה אלהים פפפ יכון לך אָנָּא יְהוָה אֱלֹהָיו:

אשר־בָּי
הָאָנָשִׁים
הַשְׂעֵרָה
אֶחָדָם
עַל־הָגָן
בְּאָשָׁר־יֵ
הָגָן: ט
אִמְתְּכָבָן
יְדוֹתָה אֲ
הָאָמָרִי
לְבָבָנוּ וְ
מִפְּעָלָה
וְעַשְׂרָתָם
וְאֶת־אָפָּ
נְפִשְׁתִּינָה
אֶת־הָבָן
ט וְתוּרוֹ
שׁ וְקָאָכָּ
עַד שׁוֹבָ
מִשְׁבָּעָרָ
הַשְׁנִי כְּ
וְאֶת־כָּלָ
הַחֲזִיכָה
יְד תָהָ
הַשְׁבָעָה
הַשְׁנִי בְּ
וַיְבָקָשׁ
וַיַּעֲבֹרְ
אֶל־יִהוָה

רש"

סודעת לכס, ומה פרשת יוציא לך נסמכה להלו לפיו
שה כל קייל שקויל כנגד כל המות שמלמו ועתים
הה כל מותה: על בנפי בגדייהם. כנגד (במות י"ט ז')
וחיל חמס טל כנפי נסiris, על הרכע כנופתין ולמ'
בעלה ג' ולו נעלם כי' (מ"ה) כנגד ד' נזווות טל
גהולות שמלמו צמוריים (במות י' ו') וכוונתי וכלהתי
וgehulti ולקחת: פתיל תבלת. על בס סכל כורות
תרוגומו טל סכל חלון (ג' ו' מ"ה), ומכתם סימה
בלילך וכן נצע כתכלת דומם לרקיע* כממחיל לעת
ערב, וסמוינה חועין זבך כנגד ממנה ימיס"י סכו
ישרחל מטיילו ממלויים עד* סהמורי סירה על כס:

חסלה פרשת שלח לך

שינוי נסחות: *לבערקיין אחר.
הצניעו בס טל סיס טמנת ימים מצטצית סיס (א"ש), וכל מושיס הלו פצוט טין בס הכלם לפי פצונו, הכל
מצילט רצינו כדי לקלב קם ענינה כל מות נילמת ליעלה ממלם כו' צמלמל נסחות:
תודה זומרה ליווצר נפש ורוח, שקייננו והגיענו לסייע פרשת שלח

לקט בהיר

עכיה מון מגנינה וגולה סיט געיגן, הכל קפה לאעמעם
וימת נלען טגמלה טלמורו טמולה "גנגדו": נד) פ"י
לכטיג צפ' מונט צ"ב י"ג גדיילס מעקה לך טל מלכע נסחות
כמזה: נה) סנס צלמד דעה נס ננד געלת ד' ניפומ
היינט צויאט, וכן כלכח, מטוט טיט צכלן מהט לרגען, ה"כ
כל חוכמה נלה מזוס סיט נה לרגען, ולה"ג ליה היינט
כניילט לך לרגע נסחות לאמוקיס (ג"א): נו) סנס יוס
י"ד מן סמינן טטמטע טפקם וסמכילה יליום מיליס,
ושרהיה צהיקור הילגט ממן מתחלם מן מות י"ד (ג"א),
וכן פון צו"ק פ"י למור צטטיטרלן ממערין ומנטליין
ההמץ ליטטלקו מילצומל הילרין ועיינו צטומול קליטין,
וזקמת נסחות מלהט גירטל צבאו וו' "המ"ל" אטמלו
טילס על סיס ולפ"י* פילוטו טטאל עטנו מן סיט ביס
הצניעו בס טל סיס טמנת ימים מצטצית סיס (א"ש), וכל מושיס הלו פצוט טין בס הכלם לפי פצונו, הכל
מצילט רצינו כדי לקלב קם ענינה כל מות נילמת ליעלה ממלם כו' צמלמל נסחות:
תודה זומרה ליווצר נפש ורוח, שקייננו והגיענו לסייע פרשת שלח

אור החיימ

זה כו' סודו כלהמראס ז"ל (חולין פ"ט). יס דומך מזחיכא בכלהמץ צdag צסוח עיניה פקימל כידוע
לרכיע וכקן, נס לכעיל צהלהמיס יומטו מסתורה
כלהמץ ציס, נס לדרומו כי כלהמיס נמצליס
חסלה פרשת שלח לך

אור בהיר

וכו, וכן פסק רמנ"ס וגטו"ע, הכל זה ודחי טלכטלה אין נסחות הלו כנה ד', וכמעטו נלען זהה ליטול נרט"י כלון נסס ר' מטה
אדרכן, וכטב סיל"ס ז"ל טפונג נססיל נליימל דזבmiss צפטורת געלם ס', ווגור ה"ר כטב סגענעם ס' מעד עטמא ליטא היינט רק
מצטציס ל' סיט נה וטיך נומל ולו זמ' ז, ונמקל לוד פיטק ליטוק זעלאט ז' טל' ג'ים נטולס הלו צד' נסומ, וויהו לוך טיהה
רצ"י צפס ר' מטה אדריכן יקו מוק וקיטום סול וכמו טמפלטו דכניו ייטפן דכרי רכינו ז"ע.

הפטרת שלח לך ביחס פרק ב

* וישלח יהושע בזגנון מניה שטחים שנשים־אנשימים מרגליים תרש לאמר לך ראי
את־הארץ ואחר־יריחו וילכו ניבאו ביה־אשה זונה ושמה רחוב ווישבבו־שמה:
ב' ויאמר למלך יריחו לאמר הנה אנשימים באו הפתה חילקה מבני יישראל לחפר
את־הארץ: וישלח מלהך יריחו אל־רחוב לאמר הוזיאי האנשימים הבאים אליך

שיר השירים ב

הזרי הפהזה בא מדרגן על-ההרים מקפץ יתבין עפָא בית ישראל
על-הגבעות: לט דומה דודי לצביו או לעפר קבילה חזון לשמי מרים,
הא בבן אתג'יל יקראה

הו למשה על טורא רחוב, ושדר תיה למצרים למפרק יתTHON ולאפקא יתTHON מגנו
דחוק מרים מצרי, וטפו על קא נוּתא דאכתחזון דמתיין לטורא, ושור על
וּמוֹ שׁעבּוֹרָא מַהְ וְתִשְׁעֵן שְׁנִין, על אֶרְקָפָא דְּמַהְתָּן דְּמַתָּלָן לְגַלְמָתָא: ט אַמְרָת
בְּנַשְׂתָּא דְּיִשְׂרָאֵל, בְּיַמָּוֹן דְּאַתְּגָלִיל יִקְרָא דַי בְּמַצְרָיָם בְּלִיאָה דְּפִסְחָא, וְקַטְלָל בְּלִ בְּכָרָא,
רַכְבָּל חֲוֵיאָה קָלָלָא, וְרַחַם בְּטַבְּפָא וְכָאוּרִילָא דָאֵילָא, וְאַפְנֵן עַל בְּתִיאָ דַי אַגְּנָפָן,
וְאַתְּעַפְּדָ בְּתֵר אַשְׁוֹתָנָא, וְאַשְׁגָּחָמָן בְּנַפְתָּא, וְחוֹא דְּמָא גִּנְכָּסָא דְּפִסְחָא,
וְקַמָּא הַגּוֹרָת מְהֻלְּפָא דְּפִסְחָא עַל פְּרַעָּא, וְחוֹשָׁמָן שְׁמֵי מְרוֹמָא, וְחַמָּא ?עַמְתָּה דְּאַכְּלָן
רש"י

הנה זה בא. לפ"י פקנ', כמדרג על הפסים ומתקנים נגננות: (ט) דומה דודי לצביו, קלום
מורלומו פמייסר לנוֹן צפִי וכנופר סלילים, עופר הל' נמלו:

מצודת דוד

(ח) הגה זה. הלשון הזה יורה על מהירות העניין. וכן
והנמשל הוא לומר הלא האלה מונכנת, מהרה תשובה
שניהם עניין רקור ו מהירות ההליכה והכפל במילוט שנות
אהבת המקומות ברוך הוא אל: (ט) דומה דוד. בклות
ירוחו על מרכית המהירות: (ט) דומה. מילוט שום קל
לעופר. כן יקראי ילד האיל. וכן יקראי ילד הצביו. כמו
המזרע. וכайлו הוא עומד כבר אחר כותל בתינו,
ומשיג כי דרך החלונות, ומגלה עצמו אליו דוד
החרכים. והנמשל הוא לומר מוכן הוא להшиб שכינתו אליו וימחר את הקץ, וכайлו כבר בא ומשגיח בי בעין
חמלתו:

ספרוגנו

כמתואוננת על חורבן הבית הנה קול דודי זה שלא השתנה
בא היזוח ששבור מצרים: מדרגן על ההרים. בהראתו
למשה רבינו על הר האלים: (ט) דומה דודי לצביו. כמה מה
ההרים. ולקבות צבאות: עופר האלדים. הוא הקטן:
לעומד מרוחק שלא אש בעלו:

ראשון לציון

(ט) ואמרו קול דודי וכו', הכוונה כי כאשר
בטיחינו המלך ברוך הוא לגואל אותנו, וזה הוא
אלו שעידין לא בא כי ח'יו אינו מביט אלינו, לא
בן ה'ו, דומה דודי וכו' שהולך ומחזיר פניו, ובעת
אמרו דודי וכו' כלו כבר נתקיים העניין ובא,
זהו הוא אומרו הנה זה בא:

מדרשי חז"ל

לפי שאמרה נססת ישראל, רבינו של עולם אתה אומר
לך די די, [וְאַנוּ אָמָרִים] דייו את לבן תחלה.
(שהש"ר).
לצבי. צבאי, מה צבוי זה מדרגן מהר להר, מבקעה
לבקעה, מאילן לאילן, מסוכה למסוכה, ומגדר לגדר, כך
הקב"ה מקפץ מבית הכנסת זה לבית הכנסת אחר, מבית
מדרש זה לבית מדרש אחר כדי לבוך את ישראל. ד"א
כצבי, מה צבוי זה נראת וחזר ונכסה, נראת וחזר ונכסה,
כך גואל הראשון נראת וחזר ונכסה, נראת וחזר ונכסה,
וכן גואל האחרון. (שם).

ליישראל בחודש זהו אתם נגאלין, אמרו לו האיך אנו
נגאלין והלא אמר הקב"ה לאבדתם ועבדתם ועו אותם
ארבע מאות שנה ועדין אין בידינו אלא ד"ז שנים, אמר
לهم, הוואיל והוא חפץ בגאלותכם אין מabit מביט
בחשכוניותיכם אלא מדרגן על ההרים מקפץ על הגבעות,
אין ההרים והגביעות האמורים כאן אלא קצים ועיבוריין,
מדרג על החשובות ועל הקצים ועיבוריים. (שם).
מדרג על ההרים וגוי. מדרגן על ההרים בזכות אבות,
מקפץ על הגבעות בזכות אמותה. (ר' יא.).
(ט) דומה דוד. דודי זה הקב"ה, ולמה נקרא שמו דוד.

בית ישראל סלקת
שמי מרפא,
אתג'ל יקרא
א, ית hon מעו
וא: ט אמרת
כל ביברא,
רי אן פמן,
נסא דפסחא,
עפיה דאכליין
לצבי. קולם
ירוח העניין. וכן
מדdag, מפקץ.
ל במלות שנונות
מלשון דמיון:
ילד הצעבי. כמו
קען דע:

זה שלא השתנה
זהרים. בהראות
רו גאנבי. כמוהו
זה:

אמר כי ביום
ובית אלינו, לא
זיד פנוי, ובעת
תחלנו וג�:

ולם אתה אומר
ג לבן תחולת.

להר, מבקעה
מנדר לגור, כך
נסת אחר, מבייח
ית ישראל. ר"א
זה וחוזר ונכסה,
זה וחוזר ונכסה,

תרגום

שיר השירים ב לט
האילים הגהה עומד אחר כתלנו
על פמבה וועלישן משגיח מונתתנות מציז מונתתתנים:
ופטירין, ועם עLEN, ולא יתב רשותא למלאך יונת רעיתי
מחبيل למחבלא בן: יפתה ולבידך: يا כי-גהה הסתו עבר
רחומי ואמר לי, קומי
לך בנשא דישראל רחמי די מלך דין ישפירה עובדין, אויל נפקן פון שעבור
מצרא: يا ארום דה זמן שעבודא דרמי לסתו פסק, יונת לאברם בין רשי

הנה זה עומד וגגו. סטולס קיימי לייסט עוגנו
 עוד ימיס רטס, וכנה טול סולע סיס טומד
 ומlein מן מלונות סטמים למ בעקי לי, טנמל
 להס למימי למ עמי וגוו' (טמות ג: ז): (י) עונת.
 ▷▷▷ עונת עינס ולטן ענטק קול רס, ווה ניין טז כלולס
 וענו סליס (דניטס ט: ד): ואמר לי. על ידי
 מטה י: קומי לך. העלם לתכס מעוני מליס ד
 מהשה. لكن פירוש לי על ידי משה: ד דקשייא לה
 היכן אמר זה. لكن פירוש אלה אחכם וגנו:

שפתי חכמים

ב דקשייא לה דכתהלה אמר קול דורי וגנו על
 מהירות הקן, ואחר כך אמר הנה זה עומד וכו'. לכן
 פריש סבורה הייתי, ככלומר הפסוק הזה מפרש אופן
 הקול הנזכר וסיבת המהירות, אבל אמר מה שאמרת
 קול דורי הנה זה כך היה, סבורה הייתי לישב עוגונה
 וכו', הנה והודיע שהיה עומד ומיצן וכו', ואו קול
 דודי הנה זה בא, עונת דודי בקול רס ואמר לי קומי
 וגורי: ג דקשייא לה לא מצינו שאמר לישרל רק
 מהשה. لكن פירוש לי על ידי משה: ד דקשייא לה
 היכן אמר זה. لكن פירוש אלה אחכם וגנו:

מצודת ציון

משגיה. ענן הכתה בהתבוננה רב: מצין. מלשון נצץ
 והוא גלי הפרח ורצה לומר מגלה עצמו להיות נרא
 ונשקף: החרכיב. תרגום של חלון חרכא: (י) עונת.
 הרמת קול. כמו וענו הלויים כו' קול רס (יניטס ט: ז):
 (יא) הפטוי. זמן החורף כי וקץ וחורף (יניטס ט: ז).
 חרגם אונקליס וקיטא וטוא:

מצודת דוד

(י) עונת דודי. רוצה לומר הלא בתחלת צמיחות
 האהבה כאשר בא אליו בראשונה, הרים קול ואמר לי
 קומי מקומך להאנתק את רעיתי יפתה, ולטובתך לכיכ
 אחריו. והנמשל הוא לומר הלא ביום בחורו כי עוד
 היו הימית במצרים, שלח שלוחיו להוציאני מקרושי
 השעבוד: (יא) כי הנה הפטוי עבר. כי כבר עבר
 החורף וחלף זמן הגשם, ואין טורה להולכי אורות. והנמשל הוא שאמר הנה כבר נשלים ימי השעבוד זמן

אבן עזרא

כתלנו. ידוע בלשון תרגום וاع מתחם בכוטלייא,
 וכן חביבם, תרגום بعد החלון (בראשית כו: ח) מן
 חרכיא, וכן הסתו תרגום, וקץ וחורף סתוא:

הנה זה ממן שבתו משגיה כמו מאורבות השם
 החרכיבים. ועם זה ממן שבתו משגיה כמו מאורבות השם
 מהגע ומכפדו עליינו: (י) עונת דודי. הנה בשעבוד מצרים הוא העיר וחורי ואמר לך קומי לך. ואומר להם איש שוציא עניין
 השליבו: (יא) כי הנה הפטוי. גוות מצרים על הילדים:

ספרונו

הנה זה עומד אחר כתלנו. גם כי אינו רוחק באמת, אבל
 קרוב לכל קוראי ומסחרר שלא נוגש בו עד שנותינו
 לבקש, כאמור ובקשת משם את ה' אליה ומצאתה:
 משגניה מן החלונות. שלא יכולנו העונשים: מצין מן
 החרכיבים. ועם זה ממן שבתו משגיה כמו מאורבות השם
 מהגע ומכפדו עליינו: (יא) עונת דודי. הנה בשעבוד מצרים הוא העיר וחורי ואמר לך קומי לך. ואומר להם איש שוציא עניין
 השליבו: (יא) כי הנה הפטוי. גוות מצרים על הילדים:

מדרשי חז"ל

עונה עיי דניאל ואמר עיי עזרא, ר"א עונה עיי אליהו ואמר
 על ידי מלך המשיח, ומה אמר קומי לך רעיתי יפתה
 קומי לך וגנו. קומי לך בתו של אברהם דכתיב ביה
 לך לך, רעיתי יפתה בתו של יצחק שرعا אותה יפה אותו
 על גב המזבח, ולכי לך בתו של יעקב דכתיב ביה
 וישמע יעקב אל אבי ואלו יאלך פרנה ארם. (שחש"ר).

(יא) הפטוי עבר. הסטו עבר אלו ארבעים שנה שעשו
 אמרה, אלא עונה עיי משה ואמר על ידי אהרון, ר"א

אחר כתלנו. אחר כתלנו של סייני, כמו שנאמר כי
 ביום השלישי ירד ה'. ר"א אחר כותל מערכיו של בית
 המקדש, ולמה כן, לפי ששבע לו הקב"ה שאינו חרב
 לעולם. (שם).
 משגניה מן החלונות וגנו. משגיה מן החלונות זו זכות
 אבות. מצין מן החרכיבים זו זכות אמות. (שם).
 (י) עונת דודי ואמר. וכי לא זו היא עונה ולא זו היא
 מה שעוזר ונכסה,

איש יהודי (וכירה הארץ וינערו רשותם אתם אותו, הקביל פני שכינן לכasa הכבור, שנאותו זוכרטם את

בכוננות הארץ כו'. וזה מא ע"א) בעידן ריתחן או יפרק עליינו עוננו. ונרשעים [שם באובי המארץ וינערו רשותם כדאע"ג דלאו רשותם כל זמן שאינו לובע פטור, מ"מ רשים קמן המצווה ובקשׁו טז ולהיות מנוחים מצוץ' דליתא למצוחה זו בעול גינערו מן הארץ כשיeah ר' מאיר אומר כו. הנה ע"ב) איתא רבינו הזורי במצוות ציצית ז כתיב הכא וראיתם אוי ר' ידר את ה' אלחר ה ואולי שהוא עניין אותו הוא שמעלים עליינו ט והנעל"ד ורבינו רבי מאיר ר' תורה. והוא מ"ש רבינו כי ב' מני ציציות הנה בית המקדש שהיה בו לאוő המקיף ר' מוחין ז שאנו עושים היום שז מוחין דברינה דאימא. ז בומן זה אינו נפק מוחין החכמה דאימא נ דאימא, אלא שאין לנו ידרינו, ע"ש. וידוע דה דחכמה דאימא. ושם כתו סוד מלכות דחכמה ז פני שכינה. וקאמר רב

אומ' למה נקרא שם תכלת, על שם שנתקלו המצרים בבכורות, שנ' (שמות ב נט) ויהי בחצי הלילה וויי הכה כל בכור. ד"א, על שם שכלו המצרים בים. ↣ 7 ד"א, למה נקרא שם ציצית, על שם שהנץ המקום על בתיה אבותינו למצרים, שנאמר (שה"ש ב ח) קול דודי הנה זה בא, ואומר (שם ב ט) דומה דודי לצבן, ואומר (שם) הנה זה עומד אחר כתלינו משגיח מן החלונות מצין מן החרכים. רבינו חנינא בן אנטיגנוס אומי' כל המקדים מצות ציצית מהו אומר בימים ההמה נאמר אשר יחזיקו עשרה אנשים מכל לשונות הגויים והחיזיקו בכנס

פירוש ספרי דברי רב

[ריש לקיש] כל הזהיר במצוות ציצית. והכי סבירא לה דאין כשר אלא מראה ראשון, אם ירצה להכשיר כל הד' חוטין שצבען זו אחר זו מוכרא דסבירא לה כחנא קמא שארבעתן מצוחה אחת. דאילו לרבי ישמעאל אין כשר אלא חוט ראשון. אבל רבינו יוחנן בן דהבא שפיר מצי סבר אפילו כרבי ישמעאל, משום דאייהו סבירא לה כד"א על שם שיכול הים, ולעולם כל ארבע החוטין כשרים אפילו צבען זו אחר זו אע"ג DARBUOT מצוחה hon.

ומ"ש אחר זה ד"א למה נקרא שם ציצית כו, הר ד"א נראה דקיי אדרעיל דאמר אין ציצית אלא דבר היוצא, וקאמר השתה דבר אחר, דאילו לההוא בלבד הוה מצי למימר פתיל או כדומה. הילכך קאמר ذקי ליה ציצית על שם מציז'ן החרכים שהציצין המוקום כו', והיינו בשעת מכת בכורות שהו בבית אחד בכורי ישראל ובכורי מצרים והיה המוקם מציז'ן בין בכור שוראל לבכור מציז'ן. ונראה דמשום הכל קאמר דומה דודי לצבן, דאיתא במדרש (שיר השירים רבה סוף פרשה ח) שהחצבי בשעה שהוא ישן עינו אחת פקוחה ועינו אחת סגורה, וכן היה עושה כביכול הקב"ה, עינו אחת פתוחה להשגיח בעינא פקיחא על בכור ישראל שלא ליתן המשגיח ליגע, ועל בכור המצרים היה סותם כביכול עינו מהשגיח בו ומילא היה המשגיח הרגנו.

רבינו חנינא בן אנטיגנוס אומר כי ביום הhma אשר כי (כריה ח בג), כ"ל. ובשבת דף ל"ב (ע"ב) היא מימרא דריש לקיש, ומפרש דהינו שעבדו אלפי' ושמונה מאות עבדים. ופירוש רשי': שבע מאות עבדים אפשר לפרש בכל כנף, ודריש בכנף בזכות כנף. והתאם קאמר

חחות חומש: ג' רាជון תלמיד הכם אפייל זיאשן עם סיכום פטוקטן פטומלען דמלען ליאס נמי טילן מכתבי קהניעתיש: תנא שומא דידה ותנאי שומא דידיה. סיכל דקנטיגו ווונט פטוקטן פטומלען דידילען כנגן צהיל לאכינען קודס האס וואו סט למוטו כה' מלהות כטבל למתוח ייכוחן ד' מלעת טעם טרול צס אטומו מוממא יומער על צוזו: שומא דידה. זילען דקמפני טעל ווונטה שאוון לתבב בכתומונע קודס צעדי האס ועכטוי סטן למכלתנו ולקוויטה פזין הווטו. ווונט פטוקטן דמנען מל' זייני מל' גטומען ראנס וופד נומול ווועלו: מותגנ' פטקה להחכינים לו' כספין. צהן מוכענס לטכל מיע: סלעה העשה. לכתוב צבען בכתומונע צפקה דיליר יומן צלאט דלתקון עילע ע"ש, וגטמליג מפרט טהויל מלעלא: קלוקפה. גטמליג מפלקס צוין לה עקרס וויל' גלע מונס ומונגה צארלן מגילאה לנו זו ווינקן לה מסט צבאים ליטוון צבאס גטמומיוק' טפחים סטן שערו טהטקה צטמוניהה נצעלה מונס ווילא ער' גטצטטס בז' עטלאס וו. ולע פראטן מנטהן קס כל' ייס אס גלע אטמ' האס גלע מעד אס מהתתקבל את'ל מנתה

נָכְרָה אֶת־עַסְקָלָה. מִפְּנֵס קְרִיּוֹת
עַמְקָדָה שָׁאָתָן מוּדָם לְצַדְכָּרְלָה
לְאַתְּמָמָקָדְמָה תְּגִנְעָה לְעַסְקָרָבָה.
חֲלָגָד נִיר אַזְוֹקָפָן כְּלָמָד עַזְבָּה
מִנוּן עַסְקָא וּזְטָא. סְלָמָעָנְכָה צַדְקָה
דִּילָי: יוֹנָא, לְיִלְלָה תְּלִיחָה בְּיוֹרְשָׁלָם.
רוּוֹנָגָות לְמַסְקָעָן כְּסָמָס: בְּמַנְחָה
הַנִּישָׂוֹת אֲבָמָנוֹת הַמְּתַקְּבָל. כְּלָל
תוֹבָה וּבוֹהָה בְּרַחֲמָה לְמַבְצָרָה
רַבְעָה מְאוֹתָן וּזְהָבִים
שְׁלָל נְקִרְיָמִין בְּנֵנוֹרִין
גְּנָגָה תְּקִוָּה אֶרְיָה יְהוָה
חֲדָשָׁ רְאִישׁוֹן אֶוּ בְּלָה
חֲדָשָׁ וּחֲדָשָׁ שְׁנָה

ובבום אמרה לדם
וענו אדריה אמר:
בן זכאי שהו רוכב
רומשלסחו תלמייז
יבנה אחת שהויה
ן גלי בהמתן של

הוילא מילת דיו שמיינז דרשו עטיפה בעשרה רבי פרנסנאי אמר לה בת נקדיםין בן גוריון של בית אברך הילן כרין מתלין מתלא חסר ואמרי לה חד נזוך יוס האל לא ביא זה רבי זבור אהה בחזרתי על כתובתה ביצה החוץ משל חמיה רבנן שעושין רצונן שאין עוזין רצונן לה אלא ביד בהמתן והתנייא אמרו עליו דרש כליל מילת דיו

כישחתן פסק דין פסק דין מומך – פ' ר' חי בכתה תמן מוייד נא
כלשׁ ובלשׁ קמיטין חוכמת לסתותה וככל נקומות
לכבוד טויס במלוכה פורה מומץ כבבם יתנווילו יותר מוקשים לכבוד
אתכם ולעניכם דפמי לוי זרין מתקבבם בזחות כלשׁ: **חנא** קומו

א מ"י פ"ג מילכות
ליחות ס' לו כה
פ"ג מה טו"ע ל"ט
ט"מ גג קעף ה :
א ב מ"י סס גלכת
ה' י' סמג דס טו'

לְכוּוֹנָת העניין הוא רצה הקב"ה להטבייע →
בלבם עניין העבדות להרגלים
בעבודות כדי שיחיה להם נקל אחר כך
לעבדות הבורא יתברך וילקיטי תורה לעבדה
ולשمرה וזהו שכתוב (שמות כ, ב; דברי ה, ז)
אנכי ה' אלהיך אשר הוציאתי מארץ מצרים
 מבית עבדים כלומר כדי שתהיו עבדים וזהו
שרמו הש"י לאברהם אבינו כי לא רשאי זה
כי אם אשר יצא ממוקם (בראשית טו, ז) כי
אברהם אבינו נתירא שעבדו ז肯 ביחסו ירש
אותו אמר לו הקב"ה לא רשאי זה כלומר
עבד זה לא רשאי כי אם העבד אשר יצא
ממוקם וזה ישראלי עבד אתה וזה עניין
שנשאר שם כגען להארץ הקדושה אחר
שהיתה של ישראל מצינו כמה פעמים
שנקראת ארץ כגען אלא הכוונה כי כגען הוא
עבד גם כגען לשון הכנענה וזהו קיום הארץ
שנהיה עבדי ה' וכשפרקנו על ולא היינו
עבדים לו או עבדים משלו בנו ועיקר מעלה
וקיום הארץ הוא בהיותינו נכנעים ועבדים לו
זהו עניין ג' נתנו על ידי יסורים וחידושים
ארץ ישראל ובחיותינו במעלה גודלה בארץ
ישראל קרובים אל הש"י או אדרבה כאשר
ישר איש את בנו ה' אלהיך מיסרך (דברים ח,
ח) היה מוקם בנו רק אתם ידעתם מכל
הימים על כן אפקוד עליהם עונותיכם (עמום
ט, ט) ותקף ומיד כשחטא איזה חטא איש צדיק
היה הקב"ה שולח לו יסורים לנוקתו ואין לך
טובה גודלה מזו ועל זה אמר ובב' אמר שמן
הילתנו וג' נשוא עון ישעה לנו, מה כי היה לו
לנשיאות עון. וכבר הארכתי במוסר הזה
בשער אותיות באות ק' קדושה מקדושת ארץ
ישראל שאל יתרעם מי שדר בארץ ישראל
כשהוא חסר כל טוב או מוכחה ביסורים כי
אדרבאה זהו לו לטובה והכל מצד החסד
לכפרת עון ועל זה רמזו במסכת כתובות (ה'
קיא, א) א"ר אלעזר כל הדר בארץ ישראל
שרוי בלא עון.

וְצִדְיק האדם הדר בארץ ישראל תמיד →
לזכור בשם כגען המורה על עבדות
וההכנענה וזהו הרמזו בדברי נח שאמר אדרור

כברית בין הבתרים בראשית הבטהה נתינה
הארץ לאברהם רמז לו ד' גלוויות כדאי'
במדרש הרבה (מד, יז) והנה אימה חשיכה
גדולה נופלת עליו אימה זו בבל ב'.
חשיכה זו מדי ב'. גדולה, זו יון ב'.
נופלת, זו אדום ב'.

וְלְכַאֲזֶרֶת קשה בשנייהם בשעת חרודה
חרודה. ומה לו להזכיר בעת
בנין העולם חורבן הגלויות וכן בעת בשורה
לאברהם עניין ד' גלוויות. אלא העניין בשנייהם
בשואה כי ראה הקב"ה קלוקל האדם ובזה לא
נשלם כוונת הבריאה כי נחרבה הקליפה
ועשה תיקון סותר על מנת לבנות כי סיבות
גולות מלאו מלכויות בא הזדcekות כי יכולת
הפשע ויקוים הם עונך בת ציון איכה ד, כב
ואיז יזכר העולם להיוות כוונת הבראה ורוח
אליהם ירחק זהו רוחו של משיח והארכתי
בדrhoש זה במאוד במקום אחר. וכן אברהם
אבינו שהוא צוות העולם רמז לו הש"י באימה
חשיכה גדולה נופלת ב', ד' מלכויות ואחר
כך הזכיר לו י' עממי קני וקני קדמוני שזה
יתקיים לעתיד כשרוח אליהם רוחו של משיח
ירחק ובגען אלו התיבות של אימה חשיכה
גדולה נופלת הרומים על ד' גלוויות רמז גיב'
תיקון כל הקליפות שננטפשו בעון הדורות
כמו שכחbars הארי' ול' אימה, זה דור אגוש
בימי הציף הקב"ה שליש העולם ואלהים
עשה כדי שיראו מלפניהם כדכתיב רשי" בספר
קהלת ג, יב (דה ידעת). חשיכה זו דור המבול
שארזיל שלא שמשו מאורות. גדולה, מגדל
דדור הפלגה. נופلت מהperfוט טדור
ונשומותיהם הפנומות שננטפשו צריכין תיקון
ואז בהבטחת הארץ לאברהם אבינו בברית
בין הבתרים היה בן ע' שנה רמז יצב גבולות
עמים למספר בני ישראל כי ע' אומות
חולקות לשונם בארצותם והם ארץ העמים
ואחד היה אברהם והנה שבעים נפש ירדן
במצרים ולquam הקב"ה מעבדות מצרים להיו
לו ית' לעבדים ממש כי עבדי הם וג'.

נ את
שמת
זכיר
אלא
ארץ
שם
ודבר
זיכת
אคอม
היית
זשה
פסק
שמה
ב גם
ואת
עדן.
אשית
בעת
בעת
יום
; חיא
זשמי
ל את
ה. ג'
עתיד
תתקן
עתיד
נתינה
עמים
ג. מתרים
כמו
הארץ
בריאה.
לויות.
שמעון
היתה
די ב'
יום זו
אלחים
בכאן

כמאניה ברכות טו, ט זטג
עגנו כ"ר כי מ'

השניה היה אחר
כשאמר לו
ישראל זה היה קיים י'
שהיא ה' דיוו השמי^ה
שרומו לקיום העולם ו'
לעיל הרומו לזמן תורה.
זהה ט, א) אמרו שני א'
מן ואთ הנפש אשר עשו
תרגונים אונקלוס דשען
שפרש"י אברהם מגיר'
מגירית הנשים והוא עז'
אבינו היה מהלך משלימים
רבה (ב"ר לט, א) ויאמר
מאציך וגנו רבינו יצחק
והתי אונך ושכח עט'
א) א"ר יצחק משל לאח'
למקום וראה בירה אחר
שביריה זו בלבד מנה
הבירה ואמיר אני הוא
שהיה אברהם אומר תא'
מנาง הץ עלי הקב"י
בעל העולם ויתאו המלך
והשתחיי לו (שס שם, י'
אברם ?

[**סג"ה**] ט צוז ט'
רומו גס כן על התורה כת'
סקנטומות כן רומניות כתו
לי טני הלאיס מורה מה
עטו במן וגנו עניין זה ספ'
בזודר ומטי כרי עקרת לו
ול דוממע ללחניני היה
מסמיס ססיה נקוטה מוש
פי טמיינה ממונרת מכל נ'
תנכו למחריס ווועו טיניג
זקינות ווועלן בנטומות מה
סאכל לזכרים ונטומות
נטטימות קזופת מערסס
עקרת מכל מוקס קו מ'

רצוים לישב בשלום תהיו גרים וסימנק ארץ
אוכלה יושביה היא מכל הרצים לישב בה
בשלוח ובתווך לאכול פירותיה ולהנות בה
לבד ואף שהמרגלים דברו זה הפסוק הם
דברו לרעה והוציאו דברי קדושה להולין
חולין הוא להם וממי שדר בארכ' ישראל בעניין
זהו מובטח לו שהוא בן עולם הבא.

וזהו שאמרו במסכת כתובות (קיא, א) כל
המחלך ד' אמות בארץ ישראל מובטח
לו שהוא בן עולם הבא ר' מל' המהלך מהלך
השלימות ממעליה למעליה מכח ד' אמות של
הלכה שקובע לעצמו כמ"ש ר' מל' (ברכות ח, א)
אין לו להקב"ה אלא ד' אמות של הלכה ואז
זוכה לארץ ישראל העלונה שעליה נאמר
ישיעתו ס, כא) ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו
ארץ שהוא עולם הבא כי ארץ ישראל
תחזונה מכון ננדזה. וכן בישר הקב"ה
לאברהם אבינו לעולם הבא בנינת הארץ
כמו שכחוב (בראשית טו, ט) ואותה תבוא אל
אבותיך בשלום כי יאמרו לך בעולם העליון
במוחך יבא שלום ינוח על משכובו ומה
שכתב תCKER בשיכחה טוביה עניין טוביה האמור
כאן רמזו על טוב הארץ הנזכר בה כמו
שאמר בכתובות (קיא, א) הנזכר בארץ ר' מל'
פטור מגנול מחלות כל זה נתגלה לאברהם
אבינו בברית בין הבתרים שהוא פעם ראשון
שנתבשר בبشורת הארץ והוא אברהם או בן
שבעים שנה הבטחה זו הייתה בראשית
הבריאה כמו שכחתי לעיל.

[**סג"ה**] על דרכ' סקוד וכל זומר כי נקרחת
מל' כנען מ' למחר סס' סל' יסלאל ססלאה עדין
נכחו כל כנען מ' געת סייטן יסלאל נליה ולע'
ילמה מכחו כל כנען עד מעוד בית סיינ' למחר כמו
טניס ווס' קוד לנדן לפי מה סקכלו כסס היל' זל'
זל' כי כוועס מל' פרם מל' לוי' נכונות בית
סמקדק וווע' נמי' סגה מל' יסלאל סיינ' כל
פרק סי' מקוע כנען כי אין מגנול מל' רק' גענד
כגעני כי למחר לר' זל' בטני ענד כגעני גענד
レンן גמלילן כי סגנול כל כוועס וזה סקוד וווע'

כגען עבד עבדים יהיה לאחיזו (בראשית ט, כה)
ולפי העניין היה לו לומר אדור יהה כגען אף
שנוכל לתרץ כי אמר אדור כגען כלומר כבר
הוא אדור כי משורש נזש הקדמוני שאמר
לו הש"י אדור אתה שם שורש כגען בידו
מאוני מרמה ולפי עניינו נוכל לומר כי לא
רצה לומר מתיבת יהיה המורה על העתיד כי
אדרכ' הכנעני רצוני לומר הכנעניים עבדי
ה' הם ברוכים לה' אלא זה הכנעני אדור הוא
וזהו שאמר עבד עבדים יהה לאחיז ר' מל'
ישראל הם עבדים לה' ולאלו העבדים בהארץ
הוא עבד כלל העולה אדרבה ואדרבה בהארץ
אשר ה' אלהיך דרוש צרייך להיות ביחס
עבד ונכגע וכמ"ש דוד המעה" (וילאים כי, יט)
גר אנבי בארץ כלומר ביוטר אני משים עצמי
לגר בארץ הקדושה וזה עניין שאמר הקב"ה
לאברהם אבינו על עבדות מצרים כי גר היה
זרעך בארץ לא להם קשה לימה בארץ זהה
לא להם והנה מ"ש ר' מל' היא מטורן שאמר
בארץ לא להם ולא אמר בארץ מצרים כי אף
גורות משאר הארץות בכלל דהא ארבע מאות
שנה משנולד יצחק,

עוד יש מפרשים כי בארץ לא להם כלול
אמר בארץ מצרים לא להם היה ר' מל'
לא למצרים בעצם היה כמו שכח ר' מל' על
הפסוק (בראשית מו, כא) ואת העם העברי (יוסט)
[אתו] לערים וגנו' כדי שלא אמרו המצרים
ליישרל גרים אתם כו' אבל לעניינו מטורן
שאמר בארץ מצרים היה גרים וזה הגאות
כפושטו כי היה בארץ לא להם עבדים לפרטיה
אבל אחר כך תזכו להיות גרים בארץם כמו
שאמר דוד גר אנבי בארץ ואו הלו עבדי ה'
ונתלים כי, א; קלה, א) הכלל העולה יושבי הארץ
צרכין להיותם הכנעני וכמו גרים לא יעשו
העיקר להתיישב באיתן מושבו. וזה שאר' מל'
(גביר פ, א) ושב יעקב בארץ כגען בקש לישב
בשלוח אמר הקב"ה לא דין לצדיקים כי ר' רק'
יהיה במורי גר אנבי יהה ארץ כגען
ויהיה מגורין אבוי סוד פחד יצחק הוא מדת
הדין מגור מסביב וסביבו נשעהה מאד וזה
כי גרים ותושבים אתם עמד בשעה שאתם

תפארת

שער הקריאה שמע

נט

כ噫 אם יעמוד למעלה מכל שושאך ממנו לא יכול לקבל ממנו, כן האדם צריך להיות בדעתו של ולמטה מהבירור המשפייע לו. וזה העניין הוא מעלות המלאכים בכתב (חרוגים ישעה י, ג) ומקבליין דין מן דין. אף שהם בבחינת עומדים תמיד בבחינה אחת אף על פי כן צריך כל אחד להוכיח את חברו להמשפייע. ומכל שכן שהאדם צריך להיות שלם בדעתו נגד חברו ואז יכול לקבל ממנו וללמוד דרכיו השם כנ"ל.

זה הרמז בפרשה זו דבר אל בני ישראל ואמרף אליהם. פירוש, דבר זה הוא נוגע בהם עצם. ועשוי להם ציצית - לשון הסתכלות. שייהי כל אחד ואחד מסתכל במעלות חברו ומשתווק ללמידה ממנו בבחינת מקבל ושיהיו הם בבחינת ציצית. כי עיקר מצות ציצית הוא לטען פזברו וכו'. ועל ידי אהבת חבריהם כנ"ל יכול גם כן לבא להתחזרות עשיית המצאות בבחינת מקבל כל אחד ואחד לחברו. ל

וראיתם אותו זוכראתם את ב' (שם). יברואר על פי מה שכחתי בגודל מעלה שמירת הברית אשר הוא העיר והיסוד לכל המdotות טובות ובחלו זה אינו אפשרי לקיים המצוות כתיקונם להיות בהם בבחינת משפייע, בידוע מעלה יוסף הצדיק שאמר (בראשית ג, כה: שמית י, ט) פקד ?פקד אלהים אתכם ותעלו אתם עצמי מזה אתכם. פקד וכו' לשון (מלחיט י, ט) פקוני ה' ישראלים וכו', אפילו כי באמת יתן לכם התורה ויפקדו אתכם כל הארץ ממצוות, עם כל זה העיר ותעלו אתם עצמי כו' - לשון עצימות וכח של', תעלו עמכם מדת היסוד המטייע ומשפייע לכל המצאות. והוא ההנה ל渴ת התורה כמו שנאמר (שמות יט, ה) ושםךם את בריתך והקיתם לי סגלה כו'.

וזהו פירוש הכתוב גם כן זוכראתם 'אתו' - לשון 'אות' ברית, לתקן אותן ברית קודש, זוכראתם את ב' ממצוות ה' - על ידי זה יהיה בחיי זכרות והשפעה בכל המצאות. וזה שאמרו חכמינו ז"ל (ראה כו, א) כל השופרות כשרים חז' משל פרה שאין לה זכרות. רמז על הנ"ל, כי מצות

יהיה בפני כל הצדיקים נשמע ובפני כל המלאכים וכל העולמות העליונים. וזהו לפען ירבו ימיכם על הארץ. היינו בגין עדן העליון שם ירבו ימיכם להיות מספרים ונשמעים מעשיכם הטובים שעשיהם בכל יום ויום. והוא שנאמר (אסתר ב, יא) ובכל יום ויום מרבבי מתחלק. היינו שהלך בעולם העליון לגן עדן עם כל יום ויום, שלא חסר יום אחד. וזהו 'מתהלך' מחתה. וזהו ימי חייך בימי חסרון. עם כל ימינו נשמהה לעתיד, כי כולם יהיו שווים לטובה אמרן.

[מכtab יד קדרשו]

ל דבר אל בני ישראל ואמרף אליהם ועשו להם ציצית (שם). להבין כפילות הדברים מה שאמר דבר אל בני ישראל ואמרף אליהם. יברואר על פי מ"ש לדעת גודל מעלה דיבוק החכמים והתחברות אל הצדיקים, אשר בקבלת פניהם יכול האדם להיות זוכה ליראת שמים. כמו שכחוב אצל משה רבינו ע"ה (שםות לה, ל) נזיראו מגשש אליו. פירוש, על ידי שהוא נוגש לפני ראות חמוניו באו לידי יראת שמים. וזה היה עניין עלית הרגל בכתב (שם כט, י) גראה כל זכורך ואיתא בגמרא (תיגגא ד, ב) 'בדרך שבא לראותך בא ליראות - גראה יראה'. וזה דאיתא בזוהר הקדוש (ח"ב לה, א) גראה כל זכורך אל פנוי הארון כו' - זה רשב"י. לרמז כי קבלת פני הרב הוא גם כן עניין מעלה עלית הרגל לבא לידי יראת שמים.

אמנם לא כל העתים שווים לטובה להיות סמווק ונראה אצל הרב. לכן העצה זהה להתחבר תמיד יחד עם התלמידים והחברים המקשיבים ומסתופפים בצליו, ועל ידי זה יכול גם כן לקבל עליו על מלכות שמים ולחת עצות בנספו בכל העניינים. והעיקר שייהי כל אחד שפל בעיניו נגד חברו ועל ידי זה יכול להיות בבחינת מקבל וזה מזה, כמו שדרך הכליזי המקבל צריך להיות עומד למטה מן הכליזי שושאך ממנו

בפני רבים ועמדו רוד
ותרומם גליו שמתגאה
ובאמת הוא יורד תחומו
רבה, ונפשו בדעה תחמה,
כי יתרונו וינוועו כשכור
דופקים ובאמת כל חכ'
לייעוק אל ה' ולהחפלו ע
שהתפללו על זה, ואומר
יש לפרש על דרך שאמו
לעולם ירגיז אדם כי
יעסוק בתורה ואיליא זיכ'
רגזו ואל תחתטו וגוי ר'
שבעסק התורה הוא בז'ו
אבן הוא נמוח צומכה נ',
לא הינו שם ישתייה
התורה על זה מועיל ר'
יתגאה בלבמודו, וזה ש
שייחשוב יום המיתה כמ' גליהם. וזה שאמר ט'
שנתגאה בשעת הצדק
גדולה לדורי דורות אט
ויש לנו אריכות רב בזה

ומיהו נוראה דא"צ י
גמר מ"מ כיוון דדרך ז
לידי מודה זו [פ"ט ק"ה, ג]
ההוא עולחה למלוכה מן
בכחאי גונוא אין מזל ל
אף רמצזואה הא, אבל אין
מהיא דאמר [פ"ט ק"ה, ג]
ריפחת לעניא כי היכי ד
שנוחנתן אדקה א"

ויש לפреш בזה ה
לבך בחתך לו כי בג
זה הפסוק אמרו חז"ל ו'
שאמ ירע לבך בחתן
שאין מהשבה קראי
כי גלגל החוזר בעולב
דליךבוudo עבדיך לא יצא
לפרש דהקרושיה היה נ
בקלי מילת אל פשיטא

כָּלְבִּים כְּבָשָׂר
בְּמַעֲשֵׂה בְּנֵי סְתָם
בְּמַעֲשֵׂה בְּנֵי שְׁמֻרָה

1. וע"ע בבן יהוידע. 2. ובקוב"ש (אות רבד) כתוב דआ"ג שנדרימון בן גוריון הוא אחד מג' עדיקים שנתקרא להימ חמה ובודאי כשבשה צדקה היהיטה כוננותם גם לשם מעוזה, מ"מ אם עשוה כן לבבורה גרע טפי ממוכין ע"מ שהיחיה בני שהוא בעבוד בשתויף ובמי"ש בחותם הלבבות, ובודאמרוןין ביב שבעכו"ם חסד לאוגנים חטאת שאין עושנן אלא להתפאר בהן.

55 גראן כהנא גראן
56 כהנא גראן גראן נין
57 נין גראן גראן גראן
58 גראן גראן גראן גראן גראן

תחת האומה שתחה המולות כאמור ואתה למדת
אוותם עליך אלופי לראש, וכל זה הוא רחמי
אבינו שבשימים כי אם והינו מקבלים מאת הש"ית
עצמו לא הינו יכוליס לסבול העונש כדכתיב
עפ"ל נסביו נשועה מאוד וחובתו הוא
טווחתו לנו לינק מהמציה השפע הבא דרך המזלות
לכל דוחותך וזה הוא היררכיה יערובית בין הרוחניות

לכבודו הוא עבד. כתוב מהירוש"א ז"ל אף שאמרו בחוז"ל ע"מ שיחיו בני הוי צדיק גמור, מ"מ לכבודו ולכורה². ולכורה קשה על זה דהא אמר"י במניר דדרך כ"ג דלעולם יעסוק אדם בתורה ומצוות אפילהו שלא לשמן ופירשו התוס' אפילה ע"מ להתגדיר ולקנות לו שם, הרי אף לכבודו מעליותא הו.

אך נראה שלא דמי דהחת אינו מותגאה בשעה
שעובד בתורה ובמצוות אלא שהוא עושה כדי
שי בא הכבוד אח"כ בזה אמר"י דלא יבא לידי
זהה שבתווך כך יבא שישכיל ללמידה, אבל
המותגאה בעשותו מצואה או בעסקו בתורה הרי
אמור"י בעירובין [מ, ט] בפטוט ומנחליאל במות
ומבמות הגיא אף שפסקו לו גודלה לדורי דורות
אם מותגאה הקב"ה משפילו.

ובזה נראה לענין דיש לתרץ קושית התוס' שם דאמר'י' בulfilled דכל העוסק בתורה שלא לשם נוח לו שלא נברא, דיל' דהתם מיר'י' במוגאה בשעת למודו שבזה אמרינן נקט פ"ל מטה י"ג ודאיתמש בתגא חלף (ואפשר שהיא בכלל מ"ש התוס' שם דמייר'י בע"מ לקנטר). ותו דאייך אפשר שישיה זה בכלל מצוה שליא לשם הא אמרו חז"ל [טומא, ה, כ] במוגאה דהוה ליה בעבודך עבדה זרה, א"כ הוא מצוה הבא בעבירה. ויעוד אמרו [פמישט ט, ט] במלוגאה אם חכם הוא חכםתו מסתלקת ורבים טועים בזה בעונונינו הרבים. ויש לפרש בזה מה שאמר רוז המלן ע"ה בתחלים ק"ז יורדי הים באניות וגוי דקאי על יורדי ים התלמיד ומשוטטים בה מה ראו מעשה ה' ונפלאותיו במצוות עומקה של הלכה, ויאמר ויימוד רוח טורה ותורות גלו依 ר"ל כאשר

תחת האומות שתחת המזלות כאמור אתה למדת אוטם עלייך אלופי לראש, וכל זה הוא רחמי אבינו שבשימים כי אם הינו מקבלים מאת השדיות עצמו לא הינו יכולם לשבול העונש כדכתיב ימיטלט נ' ג' וסבביו נשורה מאור וחבתינו הוא טובותינו לינק מהמציה השפע הבא דרך המזלות לכלל העמים. וזה הוא הגורם שהוא מן הנמנע למלחר גאולתינו כמו "ש בפסק ר' פא" אבותינו החטאנו ואינם ואנחנו עוננותיהם סבלנו עבדים ממשלו בנו פורק אין מידם. כי אבותינו חטאנו זיאנים ר' שלא היה יכולם לשבול אפילו בכשחתאו חטא קל, ונגענו עד כי תמו כאמור ודושעים עוד אין ואנחנו יכולים לשבול אפילו עוננותיהם שבידינו כאמור פורק עון אבות כshawozim מעשה אבותיהם ואין זה כי אם מטעם שעבדים מושלים לנו שאנו מקבלין חמציה השפע ממן האומה שהיו עברים לנו שקבלו חמציה מאתנו ולכך בהכרה אין פורק מידם. והוא אמר הכתוב על אלה אני בוכיה עני עני יורד מים וגור כי רוחך ממני מנחם משיב נפשי היה בני שוממים כי גבר אויב, ר' שלשאני בוכה כפולה בכיה על בכיה מפני כי רחק מני להшиб נפשי וכשאני בוכנה לחת לנו מהילה בעבודותינו בהכרה לקלד דרך צנור השר שאנו משועבדים תחת אותה האומה וע"י וזה אנו חיכים לבוך על הרעה בשמה וגיליה כ█████ כל זה אנו חיכים לבוך בבית ישראל כמו ברעדיה כי בזה נדע רב טבו בבית ישראל כמו שאמר דוד המלך ע"ה נת שמחה בלבי מעת הדגנס ותירושים רבו. שמה ניכר גודל אהבת אבינו שבשימים שמשפייע לאומרה שפע רב כדי שיגיע לנו תמציתו ומה יהיה כי אתה ה' בלבד לבטה תחותיבני. כשיקיים הן עם בלבד ישכון כפריש"י כשםקבל השפע בעצמינו ובתווך הגלות ובעת ההזעם, הירידה עד עפר להיות נון מהמציטה למשה מבחינה בהמתנו מן שיבור בשמור.

ועל דרך זה יש לפירוש מ"ש דוד המלך ע"ה
צדקהך כהורי אל בשאותה משפיע בדקהך אלינו
אנו עולמים למעלה בהר ה' כהורי אל בחינת

לענין, על זה משני שזה עשה לכבודו ואפשר
שאר צדקות לא נתן וק"ל.

(שם) קראתי עליו מקרה זה אם לא תודיע וגוי.
נראה לפרש המשך הפסוקים על דרך דרש זה
מן שאמיר שחרורה אני ונואה בנות ירושלים
כאלה קדר כיריעות שלמה. עניינו כמ"ש חז"ל
במג'ס ע, ג' יאה עניותה לישוראל וכו', כי כמו
שבחירות מקדרינו על מכוננו היה יפה לנו העושר
והכבד כיריעות שלמה, כן בחורכינו יאות לנו
העוני והקלון כמו שאמרו חז"ל [טומי נאים ג, ט]
רו לעבד שהאה כרכבו. וזה שאמר אהלי קדר
כיריעות שלמה בשני כף הדרמיין לומר זהה כן
זה כפירים"י בכמה מקומות. ואומר אל תראני
שאני שחורת שופתני המשמש על פי מ"ש
לעל בדף ח' עיין ד"ס ומ"ש נילן וכמו שאמרו
חז"ל [גמ' עניין לא, ג] השמחין ביסורין עליה הכתוב
אומר ואוהבי עצאת המשמש בגבורתו, כי המשמש
שיוציא הקב"ה מנורתקה אף שהוא דבר אחד כל
אחד מקבל כפי הרاوي לו צדיקים מתעדנים
ורושעים נדונים. על זה אמר כי הוא נהנה לנו וזה
המשמש עצמו שהאריה לנו בתחלה הוא המשמש
ששפוחני בעה, כי כפי מעשי כן ראוי לטובתי.
ואמנם מי שטח עניין ומחלון וקורא תגר ואומר
כיוון שהשכית אהוב את ישראל איך שליכם מעלה
פנוי בין העמים הוא מריע לנפשו ונאמר בו אדם
ביקר ולא יבין נמשל כבהתה נדמו, שבאמת יקר
ויאת לנו כפי פועלינו ומעמידינו. וזה שאמר הגידה
לי שאחבה נפשי וגוי, איך תרעה וגוי, ולמה
אהיה כעוטה. על זה בא הכתוב ואומר אם לא
תודיע לך היפה בנים כיוון שאתה יודע שהוא
יופי ויקר לך, על כן צאי לך בעקביו הצען כדרש
ר"א בן צדוק דהירידה למטה מבחנת אדם ונמשל
כבהתה ואין להאריך יותר כאן.

(שם) תוס' ד"ה זהב הרי הוא כשוויו. פי' ר"ה
וכו'. הנה מה שפיר"ח זהב כל' זהב טומו מושום
דלא ידע מודהבא פריכא ער למסקנא. אך הא
דלא ניחא לה למסקנא זודהבא פריכא הוא ככלים
של כסף כסבירת המקשה ולא הו צרייך לתרוץים
دلעיל דרשב"ג אסיפה קאי אלא כפירים"י, צ"ל
מושום דמשמע להיה וסתם לשון כלים הינו של

בפני רבים ויימוד רוח סערה שהוא היצח"ר
ותרומות גלו שמתגאה וסובר כי עליה שמים
רכבה, ונפשו ברעה תחת מגג שחכמתו מסתלקת עד
כי יחגגו ויינעו שכור בידים סופקים ורגלים
רופקים ובאמת כל חכמתם תחביל. וראוי להם
לזעוק אל ה' ולהתפלל על זה כמו שמצינו בחז"ל
שהתפללו על זה, ואומר יקום סערה לדמה וגוי
יש לפרש על דרך שאמרו חז"ל בראש ברכות נא
[לעולם ירגז אדם יציר טוב על יצח"ר וכמי]
יעסוק בתורה ואי לא יזכור לו יום המיתה שנאמר
הגוזו ואל תחתטו וגוי ודורמו סלה, ופירוש עניינו
שבעסק התורה הוא בודאי רפואי מספקת שאם
אבל הוא נמוח [טומא נ, ג]. אלא הא דקאמר ואי
לא הינו שאם יסתהו להתגנותה בעת לימוד
התורה על זה מועיל יום המיתה להכנייע שלא
יתגאה בלימודו, וזה שאמר יקם סערה לדמה והוא יחש
שיחשוב יום המיתה כמ"ש ודומו סלה והוא יחש
gilhem. וזה שאמר כאן לכבודו הוא דעתך
שנתגאה בשעת הבדיקה, ולכן אפילו פסקו לו
גדוללה לדורי דורות אם מתגאה הקב"ה משפלו
ויש לנו אריכות רב בזה ואין כאן מקום להאריך.

ומיהו נראה ראי"צ זהה דאיפלו אם הוא צדייק
גמר מ"מ בין דורך גלגול החזרה בעולם לבא
ליידי מדה זו [ענמ' קמ', ג], אלא אדם עושה לשם
הוא עולה מעלה מן מערכת הגלגים כמ"ש
בכהאי גונא אין מול לישראל. אבל שלא לשם
אף דמצויה הוא, אבל איינו יוצא מן הטבע כרժעם
מהא דאמר [ענמ' קמ', ג] רבינו לדרתחו אקדם
ריפתא לעניא כי היכי דלקדמי לבן אלמא ע"פ
שנותנתן צדקה אפ"ה הוא גלגול החזרה.

ויש לפרש בזה הפסוק [ענמ' ט, ג] ולא ירע
לבך בתוך לו כי בגלגול החזרה הוא וגוי, ועל
זה הפסוק אמרו חז"ל גלגול החזרה בעולם רהינו
שאם ירע לבך בתוך לו, אף שתבן לו כיוון
שאין המתחבה כראוי מילא בגלול הדבר הזה
כי גלגול החזרה בעולם הוא. אך מילא כיוון
לכלבו עריך לא יצא מדרך הטבע. ואפשר עוד
לפרש דהוקשיה היה כיוון שעיביד מילתא יתירא
בכלי מילת אלו פשיטה שפיזר שאר צדקות הרבה

1. וע"ע במש"כ רבינו בפתחא זעירא אות ז.

2. וע"ע במש"כ רבינו בפתחא זעירא אות ז.

שמות
שמות
למטה
בכמה
שאמרו
ביבדו
בנגיד
ומצח
ע"מ
ליותא
בשבעה
ה כדי
לידי
אבל
ה הרי
במאות
דורות
התוט'
שלאל
מייר
ימ פ"ל
שהיא
ותו
לשמה
ז ליה
בירחה
ז הוא
ונחינו
המלך
דקי
ז ראו
לכחה,
שאמר
שנקירה
ע"מ
שאנן

וישען מטה המרגלים, כיינו טיכו וידע כי בטוטר כנפטע צהרן יטלה נלה מברכת כ', וזה אין מלמה המרגלים, כי ברכיה בטה מהת כ' היה מזקה למות וצודה.

*

7 **בב** עוד יט לפרט דורי המרגלים יונגן, וכי מהל מטה ענוותאותך קלה מטה לכווע נון יכווען.

(ג) ויעלו גאנט ויגל עד חזרו, ליהת צמא' סומך (ד' לד:) ויזמו מגיעה לה, חמל רגע מלמד טיפיש כלכ מעלה מרגלים וככל ונשתנה על קבורי חנות, חמל לנין חנות זקתו עלי רחמים טהיל מעלה מרגלים, יוכען כדר ביצק מטה לעלו רחמים, שנחמר ויקלה מטה נושאן נון יכווען, יט יוטען מעלה מרגלים. וקדקו במפרטים מדוע חמתה כלך כלכ נדזו ונשתנה על קבורי חנות ולג יכווען, והם מסוס בצדרא התחnell לעלו מטה רבעו, כל גוף קפיה מפי מטה למ' התחnell מטה רבעו גס על כלב.

(ד) בפרשת יוית, דער אל צי יטחל וחרמתה הילקס ועטו לבס יוית על גנפי גדייס לווותס ונטו לבס יוית על חכלת. חייה צמלה (מנחות מג:) חליה סי' לבי מחר לומל, מפי מטה שתחלה חכלת מכל מיי געווין, מפי שתחלה דומה לם, ויס דומה לתקיט, ורקע דומה לכלה כנוז. וט לדזק נמה כווארה נהאריך צלטוע שתחלה והמכ ליס ויס לתקיט ורקע לבס בצעו, ולכלה כוול' צפטע שתחלה דומה לבס בכבוד וטו לא.

ויתבראר בקדס מהמל כಗמל (דרשות כ). לעולם ירגיז חדס יאל טוב על יאל כרען, הס נאחו מוטב והס נאחו יעסוק צטולא, הס נאחו מוטב והס נאחו יקלה קליהם טגען, הס

ונו' ורס לצעך וסחטה. חמשה זה לחו' רק בעשיותם כה' צסגת מערכה כטמיים וכמושות, אך מי מזכה לעשיות נזירות כהוואר וועטה ולג על פי מולו, זה במושת. למ' יט לצע מדוך כ', כי כל מהתו לה תאג' קרעות, וחין לך וטב גוזל מז' כה' יסוח מלמחי כ', ובליי ספק חצ'ר כ' בנטוון לו כספ' וחכ' יטמלו צל' זיך לו נעדתא, וכח' יעקב חצ'יו עמד נסיוון כשיוי חצ'ר דקה' חלפו ממני ה'ת בכל', אך פ' מיל' ודומג ברוצ' ענוותאותו צמיה נבליכתו נז'ת ז'ת' ז'ת' ז'ת' ז'ת' יטמדו נסיוון של טומר, ודלה' חט'יעז'ל ס'ס'ה לו עשיות גדול ועמדו צדקה, חז' וטה' לית חני מז' סבלי מן צלי, נז'י מעס כ', פ' צה'ל בעשיות ממעס כ', ועל כן לה חירח ולג הפה' שיזק לי רוץ בטואה, על"ז בגעמיים.

והנה המרגלים כתיזו ה'ת יטREL דער וטה' מהר' חצ'ר טעלאו לטור חומת חיין הולכת וטז'יך סי'ה, וציהר ח' ז' זל'כ' ב' צקוזת ז'ע'ט נפלתא, צינכונו לומל לבס ניטרלן צלה' ויכלו נעמדו בס מפי נסיוון כטומת, עיין זדררו צה'לוכ. ולפי זה יוצן מה שפתה ס'ק' ב' וטה' צלה' נך חניחס ויטלו מה חיין נינן חצ'ר ח'י' נו'ץ' נצ'י יטלה, לבאות לי בוטר כטפטע צה'לן יטREL חייו צס'ת מערכה כטמיים וטמלו', חלמ' חי' נו'ן נצ'י יטלה, ומלה' כ' סי'ה ז'ה, ולכן חי' לבס מהט' צלה' ויכלו לטמדו בס נסיוון כטומת, כי ממעו לה מיה' קרעת, ז'נ'ת כ', ציה' טעט'ר ולג יוסיף נז' עמה, ומה' לבס לעריכה ולג לקלנא.

ולזה דרט המרגלים יונגן וכי מהל מטה ענוותאותך קלה מטה לכווע נון יכווען, כי מטה רבעו חצ'ם צמיה נגודל ענוותאות יחס' יס' וכל' נטמדו נסיוון כטומת צה'לן כטומת צה'לן יטלה, וכמו שגיטו יעקב חצ'יו ב' מטה' צה'לן יטלה, ומפורך כ' יג' גס כה' ליל' צע'ת בmargin, וצה' קrho צמו יקוטע לה'ל'ר יט'ה

צמלה כ' שנגמר נב (לווד יט ט) הולכה מהלך מודר ורחב מי יס, ממכה יתזקן ויטכיל כי אין לו נמה לכתנות, פכרי עדין לה כתיג מהפם קלו צחורה וצחמבה. וזכו צייר דזרי כתרגוס יונתן, וכדי חמל מטה ענוותנותיך קrho מטה לכותע צר נון יוכטן, כי נטה מטה רצוי ענוותנותו של יוכטן טביה נועת מטה עסוק כתורה, מטה רלה כי יוכטן لكم לו למגלה נגד כי צילר קטול כרלה זונה של עסוק כתורה, ולן קrho אמו יוכטן וכחפכל גלו יס יוטען מעלה במרגליים, כי נד עסוק כתורה נדרח פילב ותחנויות שיטוג דרך כלמת תלמוד כסולח ומי מגן עליו כתורה והלינו מיר הכרע.

ובזה נגה הַל כתיהול צפרת לילית, דרכך צמלה לילית הַמְרָך תולך ורלה יומת הַוּתו וחלתה הַת כל מזות כ' ופצעים מזות, כי שורש מזות לילית כה' נכזיב הַת כתורה, חמנס לחיות צילר לטאות ולקיים הַת כל כתורה, חמנס לחיות צילר סוכן צנו לבודינו מקיים כתורה ובמאות, על כן רמזך תולך צמלה לילית הַת שפתה כתאות על יותם יאל הכרע, כי מומי כלבון רומיות על עין יצליח לו יוס כמיתה, ולן כלך ונחתם טל קבורי לנטה, ועל ידי זה זכה לברגוז יאל טווע על יאל הכרע ולגאל מעלה במרגליים.

ל

*

נהו מונע ווועס לנו זיכיר לו יוס כמיתה. וכחפכלת (כטוצות ט). לי עסוק כתורה סוה צודאי וטולב מספקת לאכזר כה צילר הכרע, ווועס חוץ נמות, לנו זוקה הַס עסוק צחורה נטמא, הַגְּלָל הַס עסוק צחורה גלו לנטמא לנו לא סגולב זו נגעה כה סיל, ולח רלווי נועזק אל כ' וכתפכל גלו לבדיליכו גדרה להמת, ומי זכל נגעה מה צמלה. עסוק כתורה, וכחפכל געד טליו הכתווא (במאות נג יט) ומתרמו יוכטן גן מע נער לנו ימי מזור כמואל, גך לסייע טולב זו לה הוציאו הַל אס צו יעסוק צחורה נטמא, וועל גדר זא נער פילב ותחנויות הַל כ' לבדיליכו גדרה להמת, על כן כחפכל מטה רצוי על יוכטן יס יוטען מעלה במרגליים, דכינוי שגן עליו כתורה נגעה כה צילר ולביאלו מעלה רצעים, הַגְּלָל כלצ נו יופצה لكم לו הַת כתולב כלמתה טל זיכיר לו יוס כמיתה, ולן כלך ונחתם טל קבורי לנטה, ועל ידי זה זכה לברגוז יאל טווע על יאל הכרע ולגאל מעלה במרגליים.

ובדרך זה יתגלו לנו מלמר הכתווא נגנין צפראה, ועכדי כלצ עקב כייחד רום מהלט עמו וימליך חחרי וכציזחווי הַל סהlein חסר גה' שמק וזרעו יורטנא. ודזקן רטז"ל מכון ככונו צהומרו רום מהלט, גס 5"ג למא כייל רך מה נג כלצ ולמ' הַת יוכטן. ולפי דרכינו צייר הכתווא, ועכדי כלצ עקב כייחד רום מהלט לנו, סיינו שלקה לו דרך מהלט מיבוש נגעה כה צילר הכרע, וכוחה טל ידי זכרה יוס כמיתה, עלן צמכל זלה וכציזחווי הַל סהlein חסר גה' טמא, שתנתן לו עיר חדלון מוקס קזרת מתייס זרטעו זלייננא.

וזנה מודעת יהה כי עסוק כתורה מציהה מה כלוז לטפלות וגעוכ, כי מדי עסקו